

دیدگاه

شماره: ۷۸۲	موضوع: شماره گذاری کالا و خدمات در کشور: ایران کد یا GS1
تاریخ: ۱۳۹۵/۱۱/۰۴	
<p>توضیح اجمالی:</p>	
<p>عدم وجود زیرساخت‌های لجستیکی و فقدان زنجیره تامین کارآمد از مهمترین دلایل عدم کارایی مبادلات تجاری کشور در حوزه بین‌المللی می‌باشد. یکی از پیوندهای فنی و ابزار روان‌سازی اطلاعات در زنجیره تامین، ایجاد نظام استانداردسازی کالا، خدمات و اطلاعات است که جریان اطلاعات در سطوح مختلفی از درون سازمانی تا سطح بین‌المللی را میسر می‌سازد. در حال حاضر در کشور ما دو سیستم کدگذاری شامل ایران کد و GS1 وجود دارد که هر دو توسط مرکز ملی شماره‌گذاری کالا و خدمات ایران به صورت موازی برای شماره‌گذاری مورد استفاده قرار می‌گیرند. ایران کد براساس الزام قانونی ایجاد شده است و استاندارد GS1 براساس مزیت آن و کاربرد بین‌المللی آن مورد استفاده است. مبداء سیستم ایران کد، سیستم سماپل سپاه بود که ایده اولیه آن از سیستم کدگذاری ناتو گرفته شده است. سیستم‌های کدگذاری مانند ناتو و سماپل بیشتر برای کالاها و تجهیزاتی که توسط سازمان‌ها خریداری می‌شوند کاربرد دارند. از سوی دیگر کاربرد سیستم GS1 برای کالاهای تولیدی جهت عرضه به مصرف‌کننده نهایی و علی‌الخصوص کالاهای دارای گردش بالا^۱ (FMCG) کاربرد دارد.</p>	
<p>نکات کلیدی:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> ۱- استاندارد GS1 کلیه نیازمندی‌های رویت‌پذیری و ردیابی زنجیره تامین در سطوح مختلف بین‌المللی، ملی، صنعت و داخل بنگاه را در نظر گرفته است و برای اکثر نیازمندی‌های زنجیره تامین در سطوح مختلف راه حل دارد. این استانداردها علاوه بر تامین بسیاری از نیازهای دولتی از قبیل نظارت بر بازار و تجارت، برای بنگاه‌ها صرفه‌های اقتصادی و مزایای تولیدی و تجاری بالایی را به همراه خواهد داشت. با توجه به اینکه سیستم GS1 در اکثر کشورهای دنیا در حال اجرا است و در کشورهای پیشرفته گسترش کاملی دارد، برای سادگی تجارت با این کشورها، پیاده‌سازی این سیستم در کشور ضروری است. ۲- نظام ایران کد برای تخصیص کد ملی و ایجاد زبان مشترک در خصوص خدمات و کالاها در داخل کشور توسعه یافت. ساختار این کدینگ، داخلی بوده و در خارج از کشور و برای محصولات صادراتی هیچ کاربردی ندارد. این نظام شماره‌گذاری، خود به تنهایی امکان رصد زنجیره تامین، تسهیل زنجیره تامین و اهداف نظارت بر بازار و خدمات به مشتریان نهایی را ندارد. استفاده از سیستم ایران کد برای کالاهای عرضه شده به بازار تصمیم اشتباهی بوده که در مقطع خاصی گرفته شده است. بدیهی است چنانچه سرمایه‌گذاری انجام شده در سیستم ایران کد، در سیستم GS1 صورت می‌گرفت نتایج بسیار ارزشمندتری به بار می‌آورد. ۳- ساختار کدینگ GS1 قابلیت انعطاف‌پذیری دارد و مرکز می‌توانست ساختار ایران کد را منطبق و متناظر با اصول GS1 به نحوی طراحی نماید که هماهنگی کاملی با این استاندارد جهانی داشته باشد، در این حالت ضمن رسیدن به اهداف مدنظر ایران کد، ساختار کد مورد استفاده با چارچوب استانداردهای جهانی مبادلات تجاری نیز هماهنگی داشت. ۴- سیستم ایران کد موجود در مرکز حاوی اطلاعات ارزشمندی است و در بسیاری از سازمان‌ها و سامانه‌ها از قبیل سامانه خرید دولتی کاربرد دارد. با توجه به الزام قانونی مربوط به ایران کد و اطلاعات فعلی موجود در سامانه آن، تلاش برای حذف ایران کد اقدام مناسبی نمی‌باشد. ۵- الزام قانونی مربوط به ایران کد، به وجود سیستم کدینگ ملی برای تک تک کالاها و خدمات اشاره دارد و به ماهیت و نوع کدگذاری آن اشاره‌ای ندارد. بر این اساس یک راه حل موثر برای رفع سیستم کدینگ موازی و رفع معضل تنوع کدگذاری در داخل کشور، تغییر ساختار کدینگ ایران کد می‌باشد که هیچ منع قانونی ندارد. ۶- در صورت تغییر ساختار ایران کد به ساختار طبقه‌بندی و همچنین استفاده از GTIN استاندارد GS1 برای شماره سریالی کالا، یک ساختار کدینگ ملی و یکتا در داخل کشور بوجود خواهد آمد که ضمن همخوانی با استانداردهای بین‌المللی الزامات قانونی داخل کشور نیز برآورده می‌سازد. همچنین اطلاعات موجود در سامانه ایران کد نیز به نحو ارزشمندتری مورد استفاده قرار می‌گیرد. ۷- نظر به اینکه سامانه نرم‌افزاری موجود در مرکز شماره گذاری کالا و خدمات، کد ایران کد و همچنین کد GTIN را تواما در قالب یک نرم افزار تخصیص می‌دهد، لذا از لحاظ فنی قابلیت یکپارچه‌سازی این دو سیستم وجود دارد و می‌توان نسبت به یکپارچه‌سازی این دو سیستم اقدام کرد. البته این یکپارچه سازی نیاز به بررسی فنی دقیق، صرف زمان و هزینه برای توسعه نرم افزار و فراخوانی داده‌ها دارد. 	